

BEREGI ÚJSÁG

TÁRSADALMI, VÁRMEGYEI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKŰ HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Beregszász, Bocskay-utca 6.

Laptulajdonos: a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:

Dr. Kubowich Géza.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Községek részére 5 kor. Egyes szám ára 20

Hirdetési díjak:

30 szög 1 kor. 60 szög 2 kor. 100 szög 4 kor. 200 szög 6 kor.

Nyilttér poszt sora 60 fillér.

A tanuló ifjuság érdekei.

Mikor az őszi hónapok beálltával a szabadabb, vig napok után megindul a tantermekben a komolyabb munka s az idő, a gyorsan sötétülő esték befolyása folytán megkezdődik az otthoni, szobai tanulás is, akkor mindenképpen alkalmosnak véljük a közfigyelmet a tanulóifjuság érdekeire terelni. A tanuló ifjuságot minden részről utbaigazításokkal ellátni: ez most a legaktuálisabb teendők egyike.

Az iskola igen fontos tényező. Helyes életviszonyok mellett, igazán, ugy kellene lenni, hogy azzal, ami az iskolában történik, mindenki foglalkozzék: szakértő és laikus ember egyaránt. Mert ott készül a jövő küzdelmeire, a kötelességek pontos és hazafias teljesítésére: az utánunk jövő nemzedék. S nemzetünk jövő fejlődését az fogja eldönteni, hogy ez a most még iskolában ülő tanulócsereg mily tulajdonságokkal felruházva kerül majd ki az iskola padjaiból. Ezért életviszonyainknak olyatén átalakulását tartam

nám a legideálisabbnak, amikor minden laikus ember is birna bizonyos minimális szakértelemmel, amelylyel az iskolának nem ugyan tanítási, de nevelési és egyéb feladatainak teljesítéséhez az iskola falain kívül is hozzájárulna. Mert mindent az iskolára bizni nem lehet. S szellemet gondolkodó erőt, eredetiséget, önállóságot inkább lehet az iskola falain kívül elsajátítani a tanuló ifjusággal, mint az iskolában. Mert az iskola mégis csak intézmény. S mint ilyen legtöbbször rabja az egyformaságnak, a sablonnak, amely megöli a kedély frissességét, eredetiségét.

Sajnos azonban, az iskola falain kívül nemcsak, hogy a tanuló ifjuság zömével nem törődnek, de nem törődnek magával az iskolával sem. Az, aki nem köteles erre, avagy nem köti valami érdekszál az iskolához, nem törekszik az összeköttetésre. Pedig közös nemzeti érdekből mindenkinek közre kellene működnie, hogy e fontos közügy mindnyájunknak ellenőrzése mellett helyesen és hazafiasan vezetessék

és ápoltassék. Ez érdeklődés felkeltéséhez igen alkalmasak volna hazafias iskolai ünnepélyek tartása. Ez ünnepélyek egyrészt felkeltik az iskolaügy iránti érdeklődést, másrészt az ifjuság hazafias szellemének ápolása és ébrentartása tekintetében a leghathatósabb eszközöknek bizonyultak. Az ilyen iskolai ünnepélyek amelyeken a hatóságok képviselőinek is meg kellene jelenniök — természetesen a nagy nyilvánosság részvétele mellett kell, hogy rendeztessenék.

Ugyancsak az iskola és a tanuló ifjuság iránti érdeklődés felkeltését célozza főgimnáziumunk igazgatójának ama, már a mult tanévben megvalósított, terve, hogy a gimnáziumban szabad liceumi előadásokat tartatott. Sajnos azonban nem tapasztaltuk ez előadások iránt azt az állandó érdeklődést, melyet azok megérdemeltek volna. Reméljük, hogy ezek az előadások a mostani tanévben megismétlődnek s hisszük, hogy a gimnázium erős tehetségű igazgatójának sikerülni fog nemcsak buzgalmával és ismert energiájá-

A „BEREGI ÚJSÁG” TÁRCÁJA.

A MORÁL.

A „BEREGI ÚJSÁG” EREDETI TÁRCÁJA.
Írta: Horthy István.

(Izlésesen berendezett borház. Ősz elején vagyunk. A szőlőben nagyszabású hegyi mulatság van. Az idő éjfél felé lehet s a verandán meleg véru fiatalok rakja a cadrást. Mialatt a „Soh' se halunk meg” sokszor felhangzik, néhány pár ügyetlenül bosztoni bicse. Belül az egyik szobában ülnek a mamák. Felrevonultak, hogy ifju Rómeóink zavartalanul hódolhassanak Juliáknak. A szoba közepén öreg bácsik ülnek körül egy terített asztalt. Sürien kocintgatva a japán-orosz háború felett vitáznak. A szomszéd szoba szintén fiatalokkal van tele, a hol a társaság kedvence, Bandi legújabb tréfás hangutánzatait mutatja be. Magda és Feri a nagy kavardásban egymás mellé kerülnek s mialatt Bandi egyik produkcióját éppen befejezte, a felhangzó tapsvihár között Magda felhasználja a kedvező pillanatot és Ferihez fordul.)

MAGDA: Tudja-e, hogy adósom egy igérettel? Ülünk csak oda az ablak mellé. Ott a társaság félni fog a cügtől és nem jön közelünkbe. Zavartalanul megfizetheti a tartozását.

FERI: (Meglepetve udvariasan karonfogja és az ablakhoz vezeti Magdát, ahol mindaketten leülnék.)

EGY FIATALEMBER: (a félrevonulókhöz.) Nem látok és nem nézek semmit. Hehehe! (Tovább megy)

MAGDA: (a távozó után halk hangon.) Ostoba!

FERI: (Magdához) Igy. Itt magunk vagyunk. Parancsoljon velem.

MAGDA: Nos, nem felejtette el igérettét? Emlékszik reá?

FERI: Emlékszem, de nem találok helyén valónak, hogy itt és most, ebben a vidám hangulatban elrontsam vele a kedvét. Hosszas unszolása után megigérttem, hogy világosságot vetek arra a témára, amelyről tegnapiélt csak burkoltan beszélünk. A jólog azonban sokkal kényesebb, mint amilyenre gondolni mer és tartok tőle, hogy magát untatja is.

MAGDA: Üres emberek ismertető jele, hogy a komoly dolgok unalmasak nekik.

FERI: Ez a kijelentése elég biztató.

MAGDA: (türelmetlenül) Beszéljen!

FERI: Nem bánom, ám legyen. Előbb azonban feleljen erre: fentartja-e most is komoly formában azt az állítását, hogy nem szerelmes senkibe sem?

MAGDA: (dacosan) Fenn.

FERI: Egyuttal tehát hajlandó viselni is ennek a kijelentésének minden következményét?

MAGDA: (mint előbb) Viselem.

FERI: Akkor beszélék. A tartozásom lefizetése abból fog állani, hogy elmondom ismeretségünk történetét. Emlékszik, ugy e? most egy éve együtt voltunk egy szüreti mulatságon Bartosséknál. Ez volt a mi első hosszabb találkozásunk. Abban az időtájtban, így tehát akkor este is, nekem hónapok óta állandóan igen rossz kedvem volt. Nem törődött senki lehangoltságommal, azonban én sem vártam, hogy valaki jökedvre derítsen. Egyedül ültem az egyik diványon, maga egyszerű csak oda jött beszélgetni hozzám és kedves, bájos csacsogásával annyit érdeklődést mutatott irántam, hogy elfelejtettem szomorúságomat s eszembe sem jutott sokáig, nagyon sokáig. Hogy milyen érzés a szerelem, azt volt alkalmam ismerni ismételtén is. Hiszen a deák szerelmeken én is áttestem. Innen tudom, hogy a bennem maga iránt ekkor keletkezett vonzalom nem szerelem volt. Talán testvéri szeretetnek lehetne leginkább nevezni érzelmemet. Mondhatom, hogy annyit jóleső meleget, mint amennyit akkor maga árasztott felém, soha a legszentimentálisabb

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajoknál** ugymint **idült bronchitis, szármárhurut** és különösen **lábadozóknál influenza után**

Sirolin

ajánlatik Emell az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban vegenként 4 koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantli cöggel legyen ellátva!

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

val ez előadásoknak állandó közönséget biztosítani.

Ilykép, melléktenyvezők hatása mellett, állandó kapcsolatba lehet hozni az iskolát a társadalmi élettel, melynek hatása a tanuló ifjúságra igen nagy. Kiszámíthatatlanok azok az előnyök, amelyeket az ilyen érintkezés közvetve létesít. Természetesen a túlzástól óvakodni kell. Ettől azonban mentesíti az ifjúságot a szakértelemmel felruházott tanári kar, melynek az ifjúság gondolkodásának, tehetségi körének és érzelmi világának irányítása tekintetében igen fontos kötelességei vannak. Meg kell figyelnie a tanuló ifjúságot, megismerni gondolkodását. Kötelessége hivatásszerűleg irtani mindazt, ami veszedelmes, helytelen a tanulók között. Ellenben, ami jó, helyes, célszerű, azt könnyen erősítheti és fejlesztheti a gyermekben. Mert az ifju agy és szív még tiszta, könnyen simul, átalakítható. Gondolataik a maguk meztelenségében még megfigyelhetők, érzelmeik a maguk egyszerűségében hozzáférhetők. Meg kell mentenie a tanuló ifjúságot a léhaságoktól, a hazugság, képmutatás veszedelmes betegségeitől. Csakis ilyen módon teljesítik a tanügyi férfiak fáradságos és terhes, de nagyszerű tevékenységüket egészen őszinte, nemzeti alapon, igazságosan. Ez különben mindenkinek, aki a tanuló ifjúsággal foglalkozik, hazafias kötelessége. Mert a tanulásban, a helyes gondolkodásban nem csupán magának a tanuló életének, jövődjének biztos záloga van. Az iskolából kikerült fiatalság kezében van hazánk és nemzetiségünk sorsa is. Ennek érdekében mindenkinek, aki csak teheti, kötelessége a tanuló ifjúság felvilágosításainál közreműködni.

A főszempontoknak e felvilágosításnál, a szűkebb körű tanulást is figyelembe véve, mind oda kell irányulni, hogy az ifjúság tanuljon meg saját szemével látni, saját eszével gondolkodni. Az önálló meggyőződés és biztos ítélőtehetség szerzése: ezek sajátítandók el. Ellenben a holt ismeretanyag, a sivár magoltatás, az értelem

nélküli folytonos „könyv nélküli” való tanulatás: a lélek képzésének és az önállóságnak ellenségei, megrontói. Önállóság és lelki nemesség helyett esetleg szolgálásra vezethet az ellenkező mód. A hazának, nemzetiségünknek pedig nem szolgálkra, meghunyászkodó alattvalókra, nem is jó közegekre van szüksége, hanem elsősorban önzetes, művelt, tanult férfiakra, önállóan gondolkodó elmékre!

Ilyen legyen a tanuló ifjúság is. Fel kell világosítani tehát az ifjúságot, hogy a tanulás minden értelmi jelentőségnek legelső és legfőbb forrása. De hogy a valódi tanulás csak önállóan történhetik, a gondolkodás segítségével. Hogy a szajkó módra való tanulás káros és megöli a lélek eredeti tehetségeit. Meg kell győzni az ifjúságot, hogy tanulja megbecsülni a lélek nemesebb erényeit, az igazságot, a szív érzelmeit. Ne ragadtassa el magát üres becsvágyaktól és ne keresse a gyors sikert csuszva-mászás, hizelgés felhasználásával.

Törekedjék önállóságra: mert a lelki függetlenség a boldogságnak legelső feltétele.

Dr. Reisman Simon.

Horváth László.

Nem jött váratlanul, hónapokig tartó betegség, lassu sorvadás előzte meg — még is olyan megdöbbentő, olyan hihetetlen, hogy Horváth László ez a fiatal, kedves, tetterős ember nincs többé az élők között.

Büszkesége volt családjának, büszkesége volt a vármegyei tisztikarnak és büszke volt ő reá mindenki, a ki igazán közelebbről ismerte — büszkéek voltunk rá és nagyon szerettük.

Hogy miben volt legnagyobb, nehéz volna megmondani.

Tündökölt köztünk ragyogó, zseniális tehetségével, szorgalmával, munkabíráásával, kötelességtudásával — de mégse — mégse ezekben volt ő legnagyobb, legnagyobb volt azzal az áldott jó szívével, nemes lelkével, amikkel olyan igazán, olyan nagyon tudott szeretni.

Érezte ennek a szeretetnek melegét az édes anyja, a testvér, a rokon, a jó barát,

érezte mindenki aki csak Horváth Lászlóval érintkezett.

Harmincnyolc év! Mily kevés idő, mily szép még akkor az élet, mily sok szépet tudtál volna te még alkotni és most már vége mindennek.

Te mindig és mindenki iránt udvarias, előzékeny Horváth László, miért sujtottad ily nagy bánattal a hozzád tartozóidat, téged szerető jó barátaidat, miért épen a legnagyobbat választottad erre?

Nem rajtad mult . . . te biztál, reméltél az utolsóig . . . terveidet szőtted kórággyadon a jövőre . . . Legyen áldott ezért az az örök mindenható!

Isten veled! Nyugodjál békében ott a hetei földben, amelyet úgy szeretted, ahol legboldogabbnak érezted magad. Isten veled te nemes lélek!

Ha sírod felett a fák levelei susogni fognak, érezd meg, hogy az itthagyt szerteid utánad való sóhajtása. Drága emléked szeretettel őrizzük örökké!

Isten veled! Nyugodjál békével az alatt a virágerdő alatt, amelyet a téged igazán szerető hordtak össze.

Folyó hó 18-án nagymuzsalyi szőlőjében dőlt ki sorainkból Horváth László, a munkácsi járás főszolgabírája. Hosszu és kérelhetetlen gyilkos betegség ragadta ki közülünk: gyászoló családjá, kártársai és az őt oly nagyra becsülő társadalom köréből. Te metése f. hó 20-án d. u. 2 órakor ment végbe Hetében, a család fészkeben. A temetési szertartást Simon Andor tarpai és Kallós Tivadar beregszászi ev. ref. lelkészek végezték. Kóporsója a hetei ev. ref. templom hajójában volt elhelyezve, mely annyira megtelt a végtisztességre egész vármegyéinkből és más vármegyékből is összegyűlt gyászoló közönséggel, hogy többen ki is szorultak onnan. Vármegyéink előkelőségei közül igen kevés kivétellel mindenkit ott láttunk. A szertartást Simon Andor kezdte meg, ki a templomban keresetlen egyszerűséggel tartotta meg halotti beszédét. Ennek végeztével volt kártársai leemelték a holttestet ravataláról s gyalog viték ki egészen a temetőig. A gyászkoCSI alig bírta a rengeteg koszorút, melyeket a család a jóbarátok és tisztelők hoztak s melyek között feltűnt egy, — rajta a következő felirással: „Szeretett testvérünknek — a hegyvidéki páholy” Nem tudta senki, hogy a megboldogult szabadkőműves volt. Szokatlanul hosszú kocsisor kísérte a kóporsót, amig nyugvó helyére ért. Itt Kallós Tivadar mondott a halott felett imát, aztán reáborult a hant, amely nem az ő emléket, csak szenvedéseit, kínos betegségét temette maga alá. Szertartás végeztével a gyászoló háznál a család és az elhunyt barátai nagy számban jelentek meg kifejezni részvétüket.

szerelmem sem éreztetett velem. Tele tudóval szívtam magamba minden szavát. A lelkem nőtt magához az alatt az egy éjszaka alatt, — érti, a lelkem! s nem hittem, hogy éppen maga lesz az, aki letépi.

MAGDA: Mindig képzelődik Miből következteti azt, hogy letéptem.

FERI: Várja csak végét. Ettől az időtől kezdtem gyakrabban járni — természetesen minden érdek nélkül — magukhoz. Dacára annak, hogy szerelmes nem voltam — hihetetlen ugy-e? de úgy van! — és eszembe sem jutott, hogy az legyek, a maga társaságában éreztem, hogy napról-napra gyógyulok és elvesztett kedélyem lassan visszatér.

MAGDA: Most pedig — úgy veszem észre, visszatért kedélye újra veszni kezd.

FERI: Alkonyat után észre nem venni, hogy a nap világa csökken: lehetetlenség.

MAGDA: A mondás szép volt, csak kár, hogy igaz.

FERI: Folytatom, ha megengedi. Már hónapok óta jártam így a házukhoz, a nélkül, hogy eszembe jutott volna valaha, vajjon a maga szívecskéjébe nem költözött-e be ez alatt az a bizonyos jól ismert lakó, aki előbb, vagy utóbb, de minden fiatal lánynál kopogtat. Ma már fájdalommal látom, hogy ez volt a hibám . . . Egy szintén maguknál töltött tavaszi estén mindnyájan az udvaron tültünk. Maga sétat indítványozott a csoportok körül s nálam az eszme mindjárt pártolásra kelvén, baloldaltól karonfogtam magát. Jobbik

karomat kedves nővérenek, Olgának ajánlottam fel. Olga azonban visszautasította karomat s nem állt fel velünk. Nekem eszembe jutott az a tréfás babona, hogy ha valaki két testvér közé kerül, rövidesen Hymen karjaiba esik és pusztá kötődéskepen kérdeztem Olgától: „Nem akar engem megházasítani, Olgus?” „De épen azért nem megyek magukkal, mert meg akarom házasítani!” — felelte ő s egy jelentőségteljes kézmozdulatot tett. A kerti fák fakadó lombjain keresztülható holdvilágnál láttam, hogy erre a mondásra mindakettőtök arca elpirult. Ezt ugyan elég érthetően tudtomra adták. (Fokozódóhélével) Egy pillanat alatt elsötétült előttem minden. Éreztem, hogy a vér fejembe szökik . . . Ajkaimon majd fennakadt a szó s minden igyekezetemmel csak arra vigyáztam, hogy valahogy észre ne veyenek rajtam valamit. Erre nem voltam készen.

MAGDA: Szóval azt akarja mondani, — észrevette, hogy én szerelmes vagyok magába?

FERI: Csakugyan. Azt!

MAGDA: (erőltetett gunnyal) Ünnepelesen kijelentem tehát, hogy ezuttal cserben hagyta az emberismerete.

FERI: Mennyi nyugodtsággal mondja! Tagadásában azonban nincsen erő. Emlékezték vissza, hogy elárulta előttem féltékenységet Wass Lenkére, a kinek a galgóci majálison — miután úgy mentem oda, hogy egy lelket sem ismertem — unalomtűzésből

és jukszból egész éjjel udvaroltam; emlékezték a csónakjelenetre, az Olga biztató szavaira és sok-sok mindenre, ami mind arra s. olgált, hogy kimutassák a vizontszerelmet. Igen, Magduska, maga még nem is olyan régen szerelmes volt belém.

MAGDA: (az eddig visszafojtott indulat kitörő hangján s a hintaszékre, melyben ült, tenyérrel erőset csapva) Nem igaz, nem, nem igaz! (Leccillapva) De ha úgy is lett volna, nem találja, hogy a maga lelkiismeretét terhelje a vád, a miért engem közel egy esztendőn keresztül félreértésben tartott?

FERI: Nos ugy-e, mégis csak beismeri?

MAGDA: (szemlesütve hallgat)

FERI: Maga azonban félreért engemet. Az az érzés, amely bennem magával szemben nyilvánul s amely, — bármiként változzék maga, mindig jobban és jobban nyilvánulni fog, sokkal magasabb, magasabb valami, mint a szerelmem. Tisztább annál, tartósabb, igazabb, egyszóval: — több.

MAGDA: Hangzatos, de hazug frázis. Jól ismerem.

FERI: Meg fogja látni, hogy nem egészen az. Ne gondolja, hogy a szerelmem olyan ideális valami, mint a poéták hirdetik. A szerelmem hősei sohasem a nagy jellemek, hanem a Don Juanok, meg a George Sand-ok voltak. Azt azonban elismerem, hogy addig lesznek boldog illuziói, amig hiszi, hogy nekem nincs igazam.

A halálesetről következő gyászjelentést kaptuk: Özvegy bori Horváth Istvánné született kölcei Kölcsey Emilia, gyermekei: Anna férj. kölcei Kölcsey Zoltánné, Mihály, Margit, férj. kölcei Kölcsey Gáborné, Ida férj. nyomárkai Nyomárkay Ödönné, István, József és Jolán férj. gulácsi Gulácsy Pálné és a nagy-szamu rokonság nevében is fájdalmas szívvel tudatja szeretett kedves fia bori Horváth László munkácsi járási főszolgabírónak 34 éves korában Nagy-Muzsalyban, 1904. évi szeptember hó 18-ik napján történt elhunytát. A megboldogult szeptember hó 19-én d. e. 10 órakor rövid egyházi szertartás után Hétebe fog szállítani és ott az ev. ref. templomból 20-án d. u. 2 órakor a családi temetőben fog örök nyugalomra helyeztetni. Al-dott legyen emlékezete!

Közlekedési mizéria.

(b.) Egy, első tekintetre jelentéktelennek látszó, de alapjában véve igen fontos dolgot akarunk e cikkben ajánlani az illetékes hatóságoknak, különösen a m. kir. államvasutak igazgatóságának a Beregszász város képviselőtestületének figyelmébe. Legalább előttem oly fontosnak tűnik fel, hogy megvalósítását nem tudom elég melegen ajánlani. A Bocskay-utca végén levő vasúti átjáróról van szó, mely temérdek kellemetlenséget s bosszúságot okozott már s ki tudja, még minő veszélyt is rejthet magában, azokra nézve, kiket végzetük arra az utra kényszerít.

Ez a vasúti átjáró már a városban van, mert túl rajta faraktár s virágzó gőztéglagyár is van, amelyek szintén nagy mértékben hozzájárulnak a kocsiforgalom emelkedéséhez. De ha ezek nem volnának is ott, még akkor is óriási volna azon a kocsiközlekedés, mert egy nagy vidéknek, a Tiszahátnak s a Tóhát egy részének egyetlen utja vezet át rajta Beregszász felé.

Minden közlekedési utnak az a feladata, hogy azon az ember gyorsan, pontosan s minél kényelmesebben, akadály nélkül jusson el kitűzött céljához. Ebben pedig már sok embert megakadályozott az az átjáró, mert a sorompó sokszor elzárja az utat ember és kocsik előtt. Nem szólva azokról, akik a Bátor felé haladó vasuton akarnak utazni s a sorompó előtt kénytelenek végignézni azt a vonatot, amelyről lekéstek, vagy a legjobb esetben is csak nagy sietség árán juthatnak fel rá (mert aki utazni akar, induljon korábban), mondom nem szólva ezokról, csak egy országos-vásári nap délutánján tekintsen el bárki az állomás felé, mikor a délutáni tehervonat tolat, meg fog győződni a helyzet tarthatatlanságáról. A sorompó két oldalán 80—100 szekér, kocsik, jóság egymás hegyén-hátán s az ember izgatottan, türelmetlenül lesvárja, mikor nyílik meg az ut a menekülésre

ebből a rettenetes zürzavarból. S mikor aztán a szokásos öt perc múltán felnyitják a sorompót egy-egy kis időre, hogy a felgyülemlett szekerek átmelessenek, micsoda örült tülekedés folyik, hogy minél hamarabb átjuthasson mindenki a tulsó oldalra! látni is rossz, de benne lenni abban a forgatagban még rosszabb. Mindenki siet, mindenki meg akarja előzni a másikat, nehogy a vonatvezető sipszavára, — a kinek szintén sürgős a dolga — ismét lezárják az orra előtt a sorompót. Hogy ez az állapot bosszantó, kellemetlen és cseppet sem kényelmes, az talán mindenki előtt természetes.

De nemcsak bosszantó és kellemetlen, hanem veszélyes is. Szerencse, hogy még eddig nem történt baj, de senkinek sem lehet az érdeke, hogy előbb szerencsétlenség történjék s csak azután gondolkozzunk az ok megszüntetésén. Egy nagy vidéknek, a városnak s az államvasutaknak is érdeke az, hogy a bekövetkező szerencsétlenséget valamely intézkedéssel megelőzzék. Csak a minap történt, hogy egy kocsik a két sorompó közé került, — hogyan és miként azt nem kutatom, de nem is tartozik a dolog lényegére — s kevés híja volt, hogy a mellette berobogó vonat nagyobb szerencsétlenségnek szülője nem lett.

Az tehát a kérésünk, hogy az illetékes hatóságok találjanak arra módot és alkalmat, hogy az országuttest mélyítették a gyalog és kocsiforgalom részére, felül pedig kizárólag csak a vasúti forgalom bonyolításaké. Így sem a közönségnek, sem a vasutnak nem lesz kisédelme, kellemetlensége s azonfelül embéri számítás szerint a szerencsétlenségek től sem kell tartani. Ha azonban ez a módzat költséges volna miatt ezidőszere kivihetetlen, annyit mindenesetre kérünk, sőt jogosan követelhetünk is, hogy a közlekedés szabadsága biztosíttassék oly módon, hogy a délutáni tolatást is az állomás másik oldalán, a Som felé eső pályatesten végezzék.

Ez a legkevésbé, amit a közönség érdeke, a közlekedés biztonsága megkíván.

EGYESÜLETEK.

A beregszászi ev. ref. tanítók egyesülete mult hó 24-én Beregszászban évi közgyűlést tartott. Almásy Sándor elnök jelentése szerint a segélypénztár 1903. évi bevételé 1502 kor. 18 f., kiadása 1278 kor. 84 f., maradványa 223 kor. 34 f. Tőkeállomány kötvényekben és bankbetétekben 11742 kor. 2 f. 1904. apr. havában az egyesület 12 nyugalmazott tanítót, 8 özvegyet, 5 árvát segélyezett összesen 675 koronával. Egy elhalt tanító temetkezési költségeire 50 koronát adtak ki. A számadást a számvizsgáló küldöttség rendben találta s a felmentvényt megadta. Ezután Kis János asztélyi tanító ér-

tekezett az énektanítás eredménytelenségéről s előadása keretében előadta az énektanítás helyes módszerét. Végül megválasztották a tisztikart. Elnök: Almásy Sándor, jegyző Szász Gábor, pénztárnok Sarkány Kálmán. Választmányi tagok: Szabó Imre, Balajthy István, Háda Sándor, Vigváry Endre, Kiss János.

Temetkezési egyesületi közgyűlés. A beregszászi gör. kath. temetkezési egyesület ez évi rendes közgyűlését e hó 25-én d. e. 10 órakor fogja megtartani az állami polgári leányiskola tornacsarnokában. Dudits Endre beregszászi g. kath. lelkész, az egyesület elnöke jelentést tesz az ez évi működéséről. A számadásokat elő fogják terjeszteni és megvizsgálják azt. Az igazgató választmányt kiegészítik. Tárgyalják még az esetleg beadandó indítványokat is.

Siketnéma-intézet Ungváron.

1802-t írtak, amikor a siketnémák számára Vácson megnyitották az első magyar intézetet. Egy nemesen gondolkodó és szerencsétlenek iránt melegen érző táblabíró: Cházár András Bécsben járt, ahol a többi közt meglátogatta az akkor már nagy hirre vergődött ottani siketnéma-intézetet, s látva azt, hogy türelem kitartás és céltudatos szakszerű kezeléssel a természet által hallásuktól megfosztott némák is mit képesek elérni, megelégedett benne a gondolat, hogy hazájába, itthon is megteremt egy hasonló intézetet. Leikes hangu felszólítására az egész országból rövid idő alatt annyi adomány gyűlt össze, hogy kedvenc eszméje testet öltethet. Az egyszer megnyitott intézet azután évről-évre gyarapodott, mindig akadtak nemesen érző emberek kik képesek és hajlandók voltak szerencsétlen négyvérteű embertársaik megmentésére önmagukat megadóztatni s ezért mindig több és több siketnéma nyerhetett kiképzést. De mit jelenthetett az az egy intézet az ország több mint 20 ezer siketnémáinak? Ámbár 100 és több gyermek nyert az említett intézetben elhelyezést, a többiek ezren meg ezren ugyanannak a szomorú sorsnak néztek elébe mint azelőtt. Nemcsak hogy többnyire hasznavehetetlen tagjai voltak a társadalomnak és hozzátartozóik nyakán élőködtek, de akárhányszor embertársaiknak vagy éppen gondozóiknak életében vagy vagyonában tudatlanságukban vagy indulatukban nem csekély kárt tettek. Hány tüzesetet, hány gyilkosságot regisztrál a napi sajtó, melyeknek okozói a tanulatlan siketnémák. És ezért lehet-e őket okolni? lehet-e őket felelősségre vonni? Az ilyen szerencsétlenségeknek oka és értök felelős csak az a társadalom, amely ezeknek a szerencsétlen siketnémáknak nevelését, kiképzését elhanyagolta és nagy részben ma is elhanyagolja.

MAGDA: Mért nem akarta hát, hogy tisztán lássak? Mért nem világosított fel azután az emlékezetes este után?

FERI: Hiszen éppen az akkori fordulat az én tragédiám.

MAGDA: Igazán kíváncsi vagyok, hol van ebben a történetben tragikum?

FERI: Csakis én nálam. *(Arczmainak ránk-gatózása elárulja a belsejében dúló lelki vergődést. Mialatt néhány pillanatig kínos csendben ültek egymás mellett.)* Magduska, én . . . igen én . . . titokban vőlegény vagyok!

MAGDA: Mit beszél? *(Az előbbi kínos csend ismétlődése után)* Sajnálom magát Feri, de most már értem. Maga nem szereti a mennyasszonyát!

FERI: Ne . . . ne beszéljen ezen a hangon velem. Nem érdemelem.

MAGDA: De hát ha csakugyan vőlegény, hogy tudja magát úgy viselni velem szemben, mint egy udvarló?

FERI: Ugy, hogy mikor rám nézett, láttam a szemeiben azt az ábrándos kifejezést, ami fiatal lányok szerelmének biztos jele. Eszembe jutott, hogy ha elárulom magam, vagy ha csak ritkítom látogatásaimat, miután szerelmet kerestem bennem, de nem talált, elvesztem a talajt a maga iránt részemről táplált másik, magasabb érzelem alól is. Ezt pedig még az üdvösségem árán sem engedhettem. Hiszen ha szerelmet maga iránt nem éreztem is, tudtam, hogy ha elveszem, boldogok leszünk. Igenis boldogok,

éppen mert a bennem lakó érzés nemesebb, több a szerelemnél. A több-ből pedig a kevesebb mindig kitelik.

MAGDA: *(Cinikusán)* És hogyha elvett volna engem, az a másik leány sirhatna egész életében boldogsága után. A filozófusoknak pedig egygyel több adatuk lett volna arra, miképpen fejlődik a modern morál.

FERI: Elérkeztünk ime, ahoz a pont-hoz, melyet előre tudtam, hogy tévesen fog fel. Azt tudom, hogy akármelyik eset áll elő, az én jellemem többé nem mocsoktalan. Kettőjük közül valamelyikkel szemben gazember vagyok. Vegyem el magát, — igaza van, szerencsétlenné tettem egy embert: azt a másik leányt. Választottam volna azonban azt a másikat: félnem kellett volna, hogy maga nemcsak a szerelmet, de az előbb testvéreinek nevezett érzést is megvonja tőlem. Ennél pedig drágább kincstől meg nem foszthatott volna soha senki sem. Fel kellett egyuttal tennem, — mert ingatagságát a legközelebb elmult napokig még nem ismertem, — hogy egybolygatom ezzel a tettemmel a maga boldogságát; hinnem kellett tehát, hogy ketten letünk volna boldogtalanok: én is, maga is. Itt tehát csak az a kérdés, mikor vétkezem jobban az erkölcs ellen, ha egy embert teszek boldogtalaná, vagy hogyha kettőt. Az én erkölcsi érzékem azt sugja nekem, hogy az utóbbi esetben nagyobb csorbát szenved a morál.

EGY FIATALEMBER: *(bekiált a verandáról)* Beharangoztak. Tessék négyesre felállani.

(Maga és Feri felkelnek helyeikről, hogy mássokkal is foglalkozzanak. Kis ideig azonban még együtt állanak.)

FERI: Most pedig kérem, hallgasson meg még egy kérdést, mint a történet zárókövét. Három héttel ezelőtt utamba állott valaki, aki csinosabb külsejű, mosolygóbb és a fecsegésnek nagyobb mestere, mint én. Maga ettől a naptól úgy bánt velem, mint akiről világ csufjára letépi az utolsó ruhát. Mondja, mi okozta a hirtelen változást?

MAGDA: A maga csodálatos modora. Egyebet nem mondok, értsen belőle.

FERI: Ertem és majd maga helyett felelek is. Ember vagyok és gyarló vagyok én is. Mert nem volt elég bátorságom gyorsan választani: melyikbe ugorjam az előttem és mögöttem tátongó két mélység közül, maga pedig hosszúnak találta az egy évi eredménytelen várakozást, „csodálatos”-nak talál. Skirtba tett tehát engemet és mást keresett.

(Kivül a zene rákezd a négyest. Magda és Feri elválnak egymástól és belevegynének a társaságba, melyben a pletykának és tereferének győzelmi ünnepe van.)

A fentemlített váci intézet csaknem nyolc évtizeden át egyedül állott az országban s csak újabb időben indult ez ügy szebb fejlődésnek, a legutolsó két évtized teremtette az új intézeteket s azóta számíthatnak a társadalom eddig mostoha gyermekei jobb elbárára, jobb sorsra. 1878-ban nyílt meg az izraelita siketnéma országos intézete, azóta pedig a temesvári, kolozsvári, aradi, budapesti állami, kaposvári, kecskeméti, jolsvai, egri, szegedi, debreceni, soproni és kőrmöcbányai intézetek, ez elsőt kivéve, valamennyi az állam és társadalom együttes áldozatkészségéből. S ámbár ez a 14 intézet vállalva azon fáradozik, hogy a tanítható korban levő siketnémaikat minél nagyobb számban fogadja magába és részesítse az emberileg lehetséges kiképzésben, mégis az látjuk, hogy az egész kontingensnek alig 14—15%-át képesek felvenni.

Különösen pedig, — a mi bennünket közvetlenül érdekel — a hazánk északi 5 megyéjében; Zemplén, Ung, Bereg, Ugocsa és Maramarosban levő kb. 1200 siketnéma, vagy mondjuk a több mint 300 tanköteles korban levő siketnéma gyermek nem igen érezhette a meglévő intézeteknek jótékony hatását, mert közülök alig 5—6-nak sikerült oda bejutni.

E vigasztalan állapoton némileg segített, nyílt meg most 3 éve Ungváron egy tanító, Boros Mór vezetése alatt egy tanfolyam siketnéma számára, amely azonban a legjobb igyekezet dacára sem vált be, mire a tanügyi kormány azt ismét beszűntette. A felsorolt 5 megyének siketnémai újabb azonban jobb sorsnak néznek elébe. Ungvár r. t. város közönsége meleg emberszeretettel áthatva megbecsülhetetlen áldozatot hozott ez ügynek. A tulajdonát tevő régi laktanyának jelentékeny részét ugyanis örök időre felajánlotta a tanügyi kormánynak, hogy abban a siketnéma számára állandó és rendes intézetet létesítsen. A vallás- és közoktatásügyi miniszter elfogadván a tett nagylelkű ajánlatot, alulírottat rendelte ki az intézet szervezésére és vezetésére s e napokban az öt megye kitűnőségéből az intézet igazgatótanácsát kinevezte; az intézet maga pedig már a jövő hónapokban megkezdí áldásos működését.

E vidék siketnémainak hozzátartozóihoz szölok most még pár szót.

Mint fentiekből kitetszik: a siketnéma ungvári intézete a felsorolt 5 megye siketnémaikat fogja tanításra és kiképzésre befogadni, azért, nehogy a felvételtől e késsenek. Igyekszik a vidéken lakó szülők (gyámok). „A siketnéma ungvári intézetének igazgatótanácsa” hoz címzett felvétel iránti folyamodványait minél előbb az intézet igazgatójánál benyújtani, mely azután azonnal megküldi a szükséges nyomtatványokat, melyeket kitöltve pótlólag kell majd beküldeni. A felvétel a kiképzés befejezéseig (8 év) szól. A tanév 10 hónapig tart. Eltérési díj havi 20-25 korona (csak később állapítják meg.) Vagyományos szülők az egészet fizetik, szegényebkek pedig annyit tartoznak fizetni, amennyit vagyoni viszonyukhoz mérten képesek.

Ungvár, 1904. szeptember 1-én.

Wentzel József,
az intézet igazgatója

VEGYES HIREK.

* **Kinevezések.** Demjanovich Péter munkácsi gk. segédlelkész és főgimnáziumi hitoktatót Rahóra lelkésznek, — Dr. Vaszócsik Mihályt pedig munkácsi gk. segédlelkésznek és főgimnáziumi hitoktatónak nevezték ki.

* **Lelkészválasztás.** A fonsi ev. ref. egyházközség lelkésznek Gyarmathy József eddigi segédlelkészt választotta meg.

* **Áthelyezés.** A v. és k. miniszter Ussetty Ferenc beregszászi áll. főgimnáziumi tanárt a budapesti VI. kerületi áll. főgimnáziumhoz helyezte át. — A vallás és közoktatásügyi miniszter Prekup László bródi áll. elemi iskolai tanítót mostani minőségében a bajesdi áll. el. népiskolához áthelyezte.

* **Kézfogó.** Csépes Péter nagyszőlősi ügyvéd leányát: Mariskát eljegyezte Lator Gábor debreceni posta és távirda-tiszt.

* **Névmagyarosítás.** Kiskoru Kohn Blanka beregszászi lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Balkányi-ra változtatta.

* **Megunta az életét.** Benke György 67 éves földműves, tákosi lakos e hó 19-én délután 2 és 3 óra közt a veje belsőségén lévő ólba ment s ott felkötötte magát. Az öreg Benke kissé kapatos volt, mikor tettét elkövette. Egyéb oka nem lehetett az öngyilkosságra, mint az, hogy megunta ezt a nyomorúságos, földi életet.

* **Új segédjegyzői állás.** Gulácson a körjegyző egy segéddel nem győzi a sok munkát, miért is legközelebb II. k. segédjegyzői állást rendszeresítenek.

* **Mulatság.** A boszton tanfolyam e hónap 20-án végződött. A tanfolyam befejezésétl aznap este éjjelig tartó sikerült mulatság volt.

* **A szatmári püspök jótékonyága.** Meszlényi Gyula e hó 17-én tartotta aranymiséjét. Ebből az alkalomból kifolyólag 500 K-t küldött Forgách János munkácsi prépostnak, hogy ezt az összeget felekezetre való tekintet nélkül a város szegényei közt ossza szét. A pénz kiosztása a különböző felekezeti lelkészek és a polgármester jelenlétében már meg is történt. — A beregszászi szegényeknek ugyanebből az alkalomból kifolyólag 300 K-t küldött a szatmári püspök. Ezt az összeget Szalay Sándor esperesplébános osztja ki a szegények között s a kiosztásnál a városi hatóság ajánlását figyelembe fogja venni.

* **Lövöldözés egy vásáron.** Bogáti Bertalan t.vidi lakos a vásáros-naményi vásáron bepálinkázott s ittasságában arra a szerencsétlen gondolatra jött, hogy jó lenne, csak egy mulatságból, lövöldözni egy kicsinyég. Gondolatát meg is akarta valósítani, de a csendőrök az első lövés után elvették tőle pisztolyát s elkobozták azt.

* **Adomány egy templom költségeire.** A Munkácson épülő rk. templom költségeire Hehelein Károly szatmári kanonok és Pemp Antal szatmári prépost kanonok 2000—2000 K-t adományozott.

* **Lányok bálja.** A munkácsi lányok e hó 20-án táncmulatságot rendeztek a Csillag szálló disztermében. A rendezők kizárólag leányok voltak.

* **Új pénztintézet Munkácson.** A munkácsi hitelbank részvénytársaság e hó 15-én tartotta alakuló közgyűlését. Megválasztották az igazgatóságot és a felügyelő bizottságot. Az igazgatóság tagjai: Dr. Acsay István, Bacsinzky Mihály, Bérassy Géza, dr. Blumenwitz Gyula, dr. Fenyves Lajos. Fisch Jenő, ifj. Fuchs Mór, dr. Guth Menyhért, Kunsch Máttyás, Moskovitz Salamon, Rosner Lipót, Saphir Albert, Widder Sándor. A felügyelő bizottság tagjai: Urbalek Vilmos, Makkay Endre és Rosner B. Mór, póttag: Markovics Miklós és Friedmann Miksa.

* **Beregi hősök emléke Ungváron.** Lenkei András gulácsi és Májericsik Ferenc beregszászi földművesek jelenleg az ungvári szőlőhegyen dolgoznak. A két földi egy éjjel összeszólalkozott, majd verekedésre került a sor s Májericsik kést rántva társát súlyosan megsebesítette.

* **Felrobbant egy lámpa.** Homok községben Egresi János bíró felesége szül. Bundovics Eszter a lámpába petróleumot töltött, de vigyázatlanul járt el, ezért a kőolaj felrobbant s a házban lévő községi bíró arcát, kezét s lábát veszedelmesen összeégette, úgy hogy 3—4 hétig lesz kénytelen az ágyat nyomon.

* **Az Urkocsisok Egyesülete** által e hónap 24—25-én megtartandó versenyekre nézve vasárnap déli 12 órakor volt a nevezési zárlat. A nevezés a következő eredménnyel záródott:

Első nap. Szept. 24.

I. **Heat verseny:** Roheim Zsiga: Queen of Sheba és Mátka. — Vécsey Zoltán: Dolly. — Kiss Ernő: Fruska. — br. Sennyei Géza: Pista és Való. — Bárczay Sándor: Legény. — Fedák Sári: Dan R. és Edna. — Kohner Willy: Altmeister és Pompás. — gr. Dessewffy Miklós: Vencsellő.

II. **Tenyészverseny** kettős fogatok részére: gr. Lónyay Gábor: Puskás, Lexi, Pa-

csirta, Köles. — Dercsényi Ferenc: Tallér, Legény, Dóra, Georgina.

III. **Heat verseny.**

IV. **Egyesületi díj** kettős fogatok részére: Kiss Ernő: Fruska, Bakfisch. — Bárczay Sándor és Roheim: Legény, Mátka. — Bárczay Sándor: Legény, Furcsa. — Kohner Willy: Gentleman, Csinos, Kevély, — br. Sennyei Géza: Brava, Zsófi, Füttykös, Préda. — gr. Dessewffy Miklós: Abel, Ilona,

V. **Heat verseny.**

VI. **Elnöki díj**, kettős fogatok részére: gr. Lónyay Gábor: Puskás, Lexi, Szöcske, Gránát. — ifj. Fedák István: Vitéz, Panna. — Dercsényi Ferenc: Dóra, Georgina.

VII. **Heat verseny.**

VIII. **Egyes fogatok versenye:** Roheim Zsiga: Mártha, Böske. — Vécsey Zoltán: Volna. — Kohner Willy: Gentleman, Csinos, Kevély, Hetyke. — Dercsényi Ferenc: Legény.

Második nap. Szept. 25.

I. **Urhölgyek tétversenye** kettős fogatok részére: br. Sennyei Géza: Pista, Való. — br. Sennyei Géza: Brava, Zsófi. Kohner Willy: összes első nap nevezett lovai. — Bárczay Sándor: Legény, Furcsa. — Fedák Sári: Dan R., Edina.

II. **Egyes fogatok vigaszversenye.**

III. **Kettős fogatok vigaszversenye.**

IV. **Urhölgyek vigaszversenye.**

V. **Zárverseny.**

VI. **Mezőgazdák vágtaversenye.**

* **Városi és községi tűzoltóságok.**

Jobszty Gyula alispán rendeletére a tiszaháti főszolgabíró kérdést intézett a körjegyzőkhöz, hogy van-e területükben tűzoltóság. A beérkezett jelentésekből megtudjuk, hogy tűzoltóság csak a surányi körben van, másutt nincs. Igen érdekes a Molnár István vári jegyző jelentése, mely szerint a váriakkal hiába igyekszik megösmertetni a tűzoltói teendőket s a tüzi fecskendő kezelési módját, a lakosság mit sem törődik az ilyen dolgokkal. A nagybégányi körjegyző: Várhelyi Károly arról panaszkodik, hogy bár a lakosság érdeklődik a tűzoltási ügy iránt, a lakosokat még sem lehet belegyakorolni a tűzoltói tennivalókba, mert a felszerelések nagyon hiányosak.

* **Rendőri hír.** A beregszászi rendőrkapitány a következő 2345—1904. rk. sz. rendeletet bocsátotta ki. A forgalom biztonsága és zavartalan lebonyolítása érdekében az 1890. évi I. t.-c. 107., 111., 112. §-ai alapján elrendelem: 1. hogy a város területén minden járművel balra kell hajtani, szembe jövő járműnek balra kell kitérni, az előtte haladónak pedig jobbról kell elé kerülni. 2. A hidon más járműnek eléje hajtani tilos. 3. Posta és tűzoltó járműveknek minden más akár szembejövő, akár azokkal egy irányban haladó jármű feltétlenül kitérni tartozik. 4. Tilos a járművet vezető kocsinak a járművet vezetés nélkül hagyni. 5. Minden járműnek éjjel és sötét időben lámpával világítva kell lennie. — Akik rendelkezésem ellen vétnek 1 koronától 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetnek. Fedák h. rendőrkapitány.

KÖZÉRDEK.

A felületes másolások és többszörözések, amiket a beregszászi hatóságoknál — különösen a járásbírósnál s a törvényszéknél — tapasztalhatunk, a feleknek igen nagy károkat okoznak. A járásbírósnál pl. megtörtént az, hogy egy hagyatékadó végzést kikézesítették, majd az abban hemzsegő sok hibát észrevették s ezután azt újból le- gépeltették, kikézesítették. Ekkor kitűnt, hogy az ujonnan legépett és kikézesített végzésben számos hiba van, úgy, hogy kár is volt újból többszöröztetni.

A másolók és írógépesek a többszörözendő iratok tartalmára nem figyelnek, az eredeti iratot pedig nem tudják elolvasni s így megtörténik, hogy az, aki egy ilyen végzést kap, ha megakarja tudni annak tartalmát, kénytelen elmenni az illető hatóságához.

A hibás többszörözés miatt az ügyek befejezése késik s ez különösen a szegény emberekre végtelenül káros.

IRODALOM MŰVÉSZET.

Beregszászi ügyvéd jogi cikkei. Dr. Kubowich Géza beregszászi ügyvéd a Jogtudományi Közöny 1904. szeptember hó 16-i számába „Igényper az örökösödési eljárásban” címen és az **Ügyvédek Lapjának** 1904. évi szeptember 17-i számába „A perköltség a Tervezetben” címen cikket irt.

Minden konkurrencia ellenére legelterjedtebb, tehát legolvasottabb lapja ez országunk ma is a PESTI HIRLAP. Mert politikája népszerű; minden irányban független, szókimondó; a nagy közönség igaz érdekeit szolgálja s a közvéleménynek mindig hű tolmácsa. Cikkirói, tárcairói, szaktudósítói, humoristái az újságíró-világ jelesei. Tartalma — komoly és mulattató — az összes napilapokét felülhaladja s mégis rendkívüli kedvezményekben is részesíti előfizetőit. Így minden előfizető karácsonyi ajándékkul kapja a Pesti Hírlap nagy képes naptárát s kedvezményes áron rendelheti meg a Divat Szalon című kitűnő divatlapot. Az új évnegyed alkalmából azért felhívjuk az ország legkedveltebb lapjára t. közönségünk figyelmét, megemlítve, hogy az előfizetési ár (negyedévre 7 korona, a Divat Szalonnal együtt 9 korona) a Pesti Hírlap kiadóhivatala (Budapest, V., Váci-körút 78.) küldendő.

A Nemzeti Szalon Munkácson.

A Nemzeti Szalon művészeti egyesület folyó hó 26-ikától kezdve két hétig képzőművészeti kiállítást rendez Munkácson, a „Csillag” szálloda disztermében. A festmények és szobrok egyrésze már szerepelt a Nemzeti Szalon és a Műcsarnok tárlatain, nagyobb részük azonban új még a műértő közönség előtt, mindazonáltal a kiállítás anyaga úgy van összeválogatva, hogy a csekélyebb igényű műbarát is megtalálhassa a maga kedvenc darabját. Gondoskodott egyébként a Nemzeti Szalon igazgatósága arról is, hogy a magyar képzőművészetet ne csak a mai előrehaladott

állapotában mutassa be, hanem a művészeti fokozatos fejlődést is tapasztalhatta a műértő közönség.

A műtárgyak eladási ára 30 korona és 30000 korona érték közt váltakozik.

A kiállítás könnyebb megtekintése céljából a rendezőség katalógust is készít, mely a pénztárnál 20 fillérért lesz kapható.

Művészeti tárlat a képművészet alkalmából. A Nemzeti Szalon első munkácsi tárlata alkalmából a vernisage napján este 8 órakor a színházban a fővárosból leránduló művészek felolvasást rendeznek, amelyen többek között Vészi József, a Nemzeti Szalon agilis alelnöke és Pekár Gyula, a Nemzeti Szalon választmányi tagja, országgyűlési képviselők fognak szabad előadást tartani művészeti témákról. A felolvasás után társas vacsora lesz a „Csillag” szálloda nagytermében.

KÖZGAZDASÁG.

LÓDIJAZÁS.

A lótenyésztő bizottság e hó 18-án tartotta meg Beregszászban, a vásártéren évenként szokásos lódijazását. A díjazáson megjelentek: Bay György elnök, gróf Lónyay Gábor, Bárczay Sándor, Dercsényi Ferenc, dr. Fedák István biz. tagok, Kozma Ferenc szászados, mint a méntelep parancsnokság megbízottja, Horthy Gyula gazd. egy. elnök, dr. Gulácsy István vmegyei főjegyző és Király Jenő m. kir. főállatorvos. A fölhajtott anyag a következő volt: 35 drb. szópós csikóval bíró anyakancs, 5 drb. 3 éves saját nevelésű kancacsikó, 9 drb. saját tenyésztésre fenntartott s már befedezettett kancs. Kiosztásra került 500 korona, melyből 400 koronát a földművelésügyi miniszter, 100 koronát pedig a gazd. egyesület adott. Díjakat nyertek elővezetett lovukért a következők:

I. Szópós csikóért: Palkó György Márk 80 K, Tar Endre Csetfalva 60 K, Beregszászi Mihály Barabás 40 K. Orosz János Badaló 30 K, Várady József M.-Vári 20 K.

II. 3 éves kancacsikóért: Biró Márton Badaló (Hordár mén után nevelt csikóért) 80 K. Filep József M.-Papi (Dini M. után neveltért) 60 K, Sütő László Bene (Dombóvár után neveltért) 40 K.

III. éves saját tenyésztésű s már befedezettett kancáért Kakas József Csaroda (Héja) 40 K, Szpodnyi Mihály M.-Papi (Mirza) 30 K, Orosz János Badaló (Badár) 20 K.

Ezenkívül I. osztályu diszoklevelet nyertek: Bartha József ev. ref. lelkész Kis-Bégány és Balogh Sándor ev. ref. lelkész V.-Atya szópós csikóval bíró anyakancáikért.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Tudomásomra jutott, hogy valaki engem többek előtt hazafiatlansággal vádolt. Nem tisztázom magam, mert arra szükségem nincs. Felettes hatóságom ismeri csekélységemet, tudja ki vagyok. Azon jó ismerőseim pedig akik származásom és hazafiúi érzelmeimmel tisztában vannak legfőbb mosolyognak e vád fölött. Emberbaráti érzelemből figyelmeztetek mindenkit, hogy e hírek terjesztőjétől ez aljas rágalmozó és erkölcsi orgyilkostól óvakodjék mindenki, mint közveszélyes ürültől, aki nem sokára ugyis az öt leginkább megillető helyre a Lipótmezőre kerül, ahol aztán a kényszer zubbony megteszi azt a szolgálatot, amit most a legerősebb szájkosár sem tehet meg.

Hátmeg, 1904. szeptember 19-én.

Zékány Tivadar,
áll. isk. igazgató-tanító.

Háromszori bekenésre!

megszabadul kellemetlen lábizzadásától. Egy korona beküldése ellenében (tiz levéljegy) bérmentve küldi RIFSZ, Halas.

Hirdetmény.

Tudomására hozom a szőlőbirtokosoknak hogy **több hordó és egy 42 hektoliteres kád (tisza fehér fából készült) kapható:**

Kesztenbaum Hermannál,
Bocskay-u. 10. sz. a.

15840—1904,

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a vármegye tulajdonát képező s alább elsorolt tárgyak **folyó hó 27-én d.e. 10 órakor** Nagy Ernő vm. II. aljegyző hivatalos helyiségében el fognak árvereztetni.

1. Négy darab vasajtó, 2. Hét darab vas ablaktábla, 3. Két darab vasablak ráma, 4. Ócska fegyverek, 5. Melegágyra való ablak, 6. Egy divány, két támlás, egy pohárszék, 7. Három szobára való parkett, 8. Ócska deszkák és ajtók.

Beregszász, 1904. évi szeptember 21-én.

Jobszty Gyula alispán

14630—1904. k. i. szám.

Árverési hirdetmény.

Beregvármegye alispánjától.

Beregvármegye hajdu ruházata szükségletét az 1905—1906—1907. évre versenytárgyalás útján kívánván beszerezni, felhivatnak a versenyezni óhajtok, hogy az alább részletezett szükségletre vonatkozólag írásbeli zárt ajánlataikat és az általuk beadott ajánlati összeg után 10% bánatpénzt mellékelve *folyó évi október hó 20-ig* hozzám annál is inkább adják be, mert a később érkezettek figyelembe vételét nem fognak.

Szükséglet:

1. Köpenyeg	17 db. à 54 K — fill. össz.	918 K — fill.
2. Nyári zubbony	17 „ „ 10 „ — „ „	170 „ — „
3. Nyári nadrág	17 „ „ 10 „ — „ „	170 „ — „
4. Sapka	17 „ „ 2 „ 60 „ „	44 „ 20 „
5. Attila	17 „ „ 30 „ — „ „	510 „ — „
6. Magyar nadrág	34 „ 17 drb. vékonyabb nyári és 17 drb., vastag téli posztóból	
	à 17 K 20 fill., összesen	584 „ 80 „
7. Mellény	17 drb. à 8 K, összesen	136 „ — „
8. Bőrös lovagló nadrág	1 drb.	10 „ — „

Összesen: 2543 korona.

A ruhák használatban levő minták szerint készítenők s köteles az ajánlattevő az ezek készítéséhez szükséges posztót valamelyik magyarországi posztógyárból megrendelni és azon körülményt a gyár számlájával igazolni, ugyszintén köteles a bélést, zsinórt, gombokat és nyári ruhák vásznát bemutatott és elfogadott minta szerint magyar gyárból megrendelni és felhasználni és annak magyar ipar általi termelését számlával igazolni.

Az elsorolt ruhaneműeket köteles lesz a vállalkozó az 1904. évi december hó 15-ig hiány nélkül hozzám bérmentesen beszoigáltatni.

A vállalkozó köteles minden hajduról mértéket venni s a megrendelt ruhákat azok szerint elkészíteni, abban az

esetben, ha a ruhán hiba volna, azt kijavítani, esetleg ujjakkal felcserélni, ha esetleg a vállalatot nem beregszászi lakos nyerné el, úgy a postaköltség is a vállalkozót terheli.

A ruházatra alkalmazott zsinóratnak teljesen tiszta szőrből és tömötnnek kell lenni s általában jó minőségűnek, hogy a színét megtartsa.

A vállalkozó az általa készített ruhaneműek átadása után fog szabályszerű nyugtája ellenében a beregszászi kir. adóhivatalból kifizettetni.

A vállalatot elnyerő bánatpénze a helybeli adópénztárban fog letétként kezeltetni, illetőleg őriztetni mindaddig, míg jelen vállalat teljes lebonyolítás nem nyer, minek megtörténtével a bánatpénz vállalkozó elismervényére annak idején a helybeli m. kir. adóhivatal által fog kiadatni.

Ha a vállalkozó felvállalt kötelezettségének bármely értelemben eleget nem tenne, úgy a vállalat vállalkozó kárára és felelősségére bárkinek át fog adatni.

Vállalkozó köteles a szerződés és a fizetési nyugtára szükséges bélyegeket a sajátjából fedezni. Ha netalán a kitett szükségletnél több hajdu ruha szükségeltetnék, vállalkozó köteles lesz azokat is az árlejtés alkalmával elfogadott árak mellett készíteni.

A főispáni és alispáni huszár ruházatára szükséges diszesebb zsinóratot köteles vállalkozó külön díjazás nélkül elkészíteni.

Végül megjegyzem, miszerint fenntartom magamnak azt a jogot, hogy tekintet nélkül az egységárrakra, azzal köthetem meg a szerződést, kinek ajánlatát részemről legelőnyösebbnek tartom.

Beregszász, 1904. szeptember hó 10-én.

Jobszty Gyula,
alispán.

A vidéken lakó családoknak
szobakloset,
 a mellőzhetetlen
 a higiénikus és teljesen szagtalan
 osász. és kir. szabadalmazott

mely mint elegáns butordarab, bármilyen lakásban
 elhelyezhető.

Betegelő kocsik
 Hyg. köpcsészek
 Bidettek és irrigátorok
 Mosdó- és fürdőkádak.

epes árjegyzéket ingyen és bér-
 mentve küld

GÜTTMANN L.
 closet-gyár
 Budapest, IV., Városház-utca 2. szám.
 (Kossuth Lajos-utca sarkán.)

Pénzt

ékszerekre, értékpapírokra és minden elfogadható tárgyra. Bárhol másutt elzálogosított tárgyakat magamhoz váltok és azokra magasabb kölcsönt a legolcsóbb kamatok mellett adok

Mór Jakabné, zálogkölcsön int. Árpád-u. 23.

Hirdetmény.

Bethlen-utca 17. szám alatt 2 szoba, 1 előszoba, konyha, fatartó azonnal bérebe kiadó.
 Felvilágosítást nyújt:

Dr. Kubowich Géza,
 ügyvéd Beregszász
 Bocskay utca 6. szám.

A eperjesi népbank

KÁLYHAGYÁRA

ajánlja a legjobb hírnévnek s mindenütt közkedveltségnek örvendő

tűzálló fehér chamotte-
 agyagból gyártott
 kiváló minőségű diszes kiállítású

**cserépkályhát és
 KANDALÓIT**

felette jutányos árban.

A gyári szerelőink által felállított kályhák
 használhatóságáért és jóságáért feltétlen
 felelősséget vállalunk.

Kizárólagos képviselőnk és raktárunk
MARKOVICS SAMUEL urnál Beregszász
 Andrássy-utca 19. szám alatt. — Képviselőnk
 kívánatra mintákkal és költségvetéssel szolgálhat.

Régi kályhák átrakása és javítása
Jutányosan eszközöltetnek.

14797—1904. k. i. szám.

Beregvármegye alispánjától.

Árlejtési hirdetmény.

Beregvármegye törvényhatósága iroda szükségletét az 1905. évre versenytárgyalás útján kívánván beszerezni, felhivatnak a versenyezni óhajtok, hogy az alább részletezett szükségletekre vonatkozólag zárt ajánlataikat minden szükségleti tárgyból egy-egy mintát és az általuk előirányzott költség után 10% bánatpénzt mellékelve folyó évi október hó 9-ig az alispáni hivatalhoz adják be.

Szükséglet: 1. Szürke papír 12 rizsma, 2. Miniszteri papír 5 $\frac{1}{2}$ rizsma, 3. Közönséges papír 51 rizsma, 4. Diósgyőri papír 1 $\frac{1}{2}$ rizsma, 5. Burkoló papír 4 rizsma, 6. Spanyolviasz 24 kiló, 7. Spárga 18 kiló, 8. Irón 70 köteg, 9. Tollszár 144 darab, 10. Aczéltoll 50 doboz, 11. Festék 14 üveg, 12. Ostya 5000 darab, 13. Varró zsinór 14 orsó, 14. Gummi 52 darab, 15. Patós 10000 iv, 16. Tinta irón 50 darab.

Megjegyzem, hogy a szállítandó irodaszerek csupán hazai termékek lehetnek és ezen körülmény minden kétséget kizárólag feltétlen igazolandó s hogy a beérkezett ajánlatok elfogadása felett a döntést tekintet nélkül az egységárakra, a magam részére tartom fenn.

Beregszász, 1904. évi szeptember hó 14-én.

Jobszty Gyula, alispán.

Egy használt, de teljesen jó karban levő **ZONGORA** eladó.
 Értekezhetni

HORVÁTH MIHÁLYLYAL,
 Széchenyi-utca 26.

Hirdetmény.

Az előrehaladott idény miatt az összes raktáron levő áruk ugymint férfi és női ruhakelmék, ing, kalap, gallér, kézelő, kesztyű, nyakkendő, fűzők, vásznak, kanavászak, ágy asztalterítők stb. leszállított árakban lesznek elárusítva

Winkler Mór,
 rófos és divatáru üzletében.

14629—1904. k. i.

Beregvármegye alispánjától.

Árlejtési hirdetmény.

Beregvármegye törvényhatóságának 1904—5. évi 140 méterőles a vármegyei közkórház 70 méteről tűzifa szükségletét versenytárgyalás útján óhajtván biztosítani, felhivatnak mindazok, akik I., vagy II. oszt. gyertyán, avagy I-ső osztályú bükkfával rendelkeznek, hogy annak a vármegyei székház pincehelyiségébe a vármegyei irodaigazgató által, illetve a vármegyei közkórházba a gondnok által kijelölendő időközönként leendő beszállítása iránt írásbeli zárt ajánlataikat 10% bánatpénznek, esetleg annak megfelelő óvadékképes értékpapírnak a beregszászi kir. adóhivatalnál történt befizetését igazoló nyugtának csatolása mellett hozzám, a folyó évi október hó 15-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a későn érkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

A szállítandó fából mintát egy köbméter a vármegyei székház udvarára beszállítandó.

Beregszász, 1904. évi szeptember 10-én.

Jobszty Gyula, alispán.

3047—904. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ilosvai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **bereg-kövesdi hitelszövetkezet** végrehajtónak **Komlósy Kálmánné** végrehajtást szenvedő elleni 197 kor tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a beregszászi kir. törvényszék (az ilosvai kir. járásbíróóság) területén levő Komlós községben fekvő a komlósi 9. sz. jtkvben A. I. 130, 150, 229, 230, 236 hrsz. a. foglalt Komlósy Kálmánné B. 21. sorsz. a. illetőségére az árverést 618 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi október hó 10-ik napjának d. e. 10 órakor Komlós község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 100%-át, vagyis 61 kor. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt ilosván, 1904. évi augusztus hó 11.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Jbíró szabadságon:

Masika, kir. aljbíró.